

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2026 (skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Historia filozofii z elementami filozofii komunikacji
Kod przedmiotu*	IA7
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok/I semestr
Rodzaj przedmiotu	Podstawowy
Język wykładowy	Polski
Koordynator	Dr Jakub Czopek (członek Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Przemysław Paczkowski prof. UR (autor programu)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

x w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów)**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

EGZAMIN

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

WIEDZA HUMANISTYCZNA (PRZEDE WSZYSTKIM HISTORYCZNA, ALE TAKŻE DOTYCZĄCA DZIEJÓW LITERATURY) Z ZAKRESU SZKOŁY ŚREDNIEJ ORAZ PODSTAWOWA UMIEJĘTNOŚĆ PRACY Z TEKSTEM O TREŚCIACH HUMANISTYCZNYCH.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studenta ze specyfiką dyscypliny, jaką jest filozofia - jej metodą, przedmiotem, głównymi zagadnieniami oraz najważniejszymi stanowiskami.
C ₂	Przygotowanie studenta do pracy z tekstami źródłowymi i opracowaniami naukowymi z dziedziny filozofii.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	ROZUMIE ZNACZENIE I SPECYFIKĘ FILOZOFII W RAMACH NAUK HUMANISTYCZNYCH. ZNA I ROZUMIE ZWIĄZKI MIĘDZY POGLĄDAMI I STANOWISKAMI FILOZOFICZNYMI A GŁÓWNYMI ZJAWISKAMI KULTUROWYMI W DANEJ EPOCE HISTORYCZNEJ (NAUKA, SZTUKA, RELIGIA, POLITYKA); ROZUMIE ZNACZENIE DZIEDICTWA FILOZOFICZNEGO W KULTURZE.	K_Wo6
EK_02	POTRAFI WYSZUKIWAĆ, ANALIZOWAĆ, SELEKCYONOWAĆ I WYKORZYSTYWAĆ INFORMACJE DOTYCZĄCE STANOWISK I PROBLEMÓW FILOZOFICZNYCH W CELU POSZERZANIA I PODNOSZENIA POZIOMU SWOJEJ WIEDZY	K_U09
EK_03	STOSUJE NABYTĄ WIEDZĘ FILOZOFICZNĄ DO ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW POZNAWCZYCH I PRAKTYCZNYCH, M.IN. W DZIAŁALNOŚCI SPOŁECZNEJ.	K_K03

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne	
1. Co to jest filozofia? Jońska filozofia przyrody	1 godz.
Filozofia a nauka; istota i zdania filozofii; źródła filozoficznego myślenia: zdziwienie, wątpliwość, wstrząs; problematyka najwcześniejszych dociekań filozoficznych: Talesa koncepcja wody jako początku i natury wszystkiego.	
2. Problem ruchu i zmiany w filozofii przedsokratejskiej. Sokrates i ruch sokratyczny	2 godz.
A/ Heraklit: „ciemny” styl działań Heraklita; obraz rzeczywistości: „panta rei”; Logos świata; B/ Eleaci: cechy prawdziwego bytu wg Parmenidesa; paradoksy Zenona. C/ Kwestia sokratejska; życie i proces Sokratesa; metoda Sokratesa ironia i elenktika; troska o uszę i intelektualizm etyczny; Antystenes i ruch cynicki; Arystyp i hedonizm.	
3. Platońska nauka o Ideach. Arystotelesowska etyka cnót	2 godz.
A/ Alegoria jaskini; czym są Platońskie Idee; anamneza; koncepcja idealnego państwa. B/ Eudajmonistyczny charakter Arystotelesowskiej etyki; podział cnót; doktryna złotego środka.	

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

4. Filozofia chrześcijańska w starożytności i średniowieczu 2 godz.
Chrześcijaństwo wobec filozofii; apologety (Justyn, Tertulian, Klemens); św. Augustyn: nauka o Bogu, nauka o człowieku i poznaniu (iluminizm), nauka o łasce (predestynacja); św. Tomasz z Akwinu.
5. Narodziny nowożytnej myśli filozoficznej 2 godz.
A/ Kartezjusz: idea <i>mathesis universalis</i> , elementy metody, sceptycyzm metodyczny, fundament wiedzy pewnej - <i>cogito ergo sum</i> , dualizm psychofizyczny. B/ Pascal: miejsce człowieka w świecie, wiedza rozumu a wiedza serca, zakład Pascala.
7. Filozofia wieku XIX: Kierkegaard, Nietzsche. Psychoanaliza 2 godz.
A/ Kierkegaard: idea powrotu do pierwotnego chrześcijaństwa, wybór życia; B/ Nietzsche: nihilizm, świat jako "życie", wola mocy, pochodzenie moralności i resentyment, przewartościowanie wartości i idea nadczłowieka. C/ Psychoanaliza: struktura psychiki wg Freuda, teoria sublimacji popędów jako źródła kultury; Fromm: mechanizmy „ucieczki od wolności
8. Wybrane nurty filozofii XX-tego wieku 2 godz.
A/ egzystencjalizm J.P. Sartre'a: "być w sobie" i "być dla siebie", egzystencjalna koncepcja wolności; B/ Wittgenstein i filozofia języka: <i>Traktat logiczno-filozoficzny</i> , czyli w obronie jasności i precyzji wypowiedzi; idea gier językowych z <i>Dociekań filozoficznych</i> .

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych - nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład problemowy

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	EGZAMIN USTNY	w
EK_02	EGZAMIN USTNY	w
EK_03	EGZAMIN USTNY	w

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Student wybiera (indywidualnie) i opracowuje do egzaminu (na podstawie wykładów i lektur) sześć z ośmiu tematów omawianych na wykładach. Egzaminator wskazuje spośród tych sześciu dwa do szczegółowego omówienia. Kryterium oceny stanowi stopień wiedzy studenta z zakresu treści omówionych w ramach wykładów.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: - Jaspers K., <i>Wprowadzenie do filozofii</i> (temat 1) - Tatarkiewicz W., <i>Historia filozofii</i> , t. I-III (wybrane rozdziały do tematów 1-7) - Ayer A.J., <i>Filozofia w XX wieku</i> (wybrane rozdziały do tematu 8)
Literatura uzupełniająca: - Bohme G., <i>Antropologia filozoficzna. Ujęcie pragmatyczne</i> (fragmenty) - Kołakowski L., <i>O co pytają nas wielcy filozofowie?</i> , t. I-II (wybrane rozdziały)

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej